

FRAAI DEBUUT VAN CLAIRE POLDERS

Tussen liefde en leugen

BERT CLAERHOUT

Is liefde een illusie? En waarom beliegen mensen elkaar, ook als ze door een diepgaande vriendschap met elkaar zijn verbonden? Over die vragen buigt de Nederlandse filosofe Claire Polders zich in *De onfeilbare*. Een fraai debuut.

Het verhaal oogt op het eerste gezicht weinig spectaculair. Twee Nederlandse vrouwen ontmoeten elkaar in een café in Parijs en raken zo door elkaar gefascineerd dat ze al snel onafscheidelijk zijn. Cleo is de onfeilbare. Het type van de zelfverzekerde vrouw die, met een cocktail in de hand, met veel bravoure aan de toeg over de dood staat te oren. Genadeloos recht door zee, behalve als er iets te verbergen valt. Cleo's tegen­spelerster heet Amber. Zij is de onzekere. Voor haar heeft het leven een missie, een zin. Amber gaat op zoek naar waarheid, eerlijkheid en oprechtheid. Ook in de liefde. Met middelmatigheid bereik je volgens haar niet wat je in deze wereld wordt geacht te doen.

Ondanks die verschillen is de vriendschap tussen beiden zo sterk dat ze slagen in alles wat ze ondernemen. In New York baten ze met succes een winkel van Nederlandse delicatessen uit en met de steun van Cleo bouwt Amber er een carrière in de fotografie uit. Kortom, het

gaat hen voor de wind en samen zijn ze gelukkig – al blijft er tussen beiden een muur die lichamelijke intimiteit in de weg staat.

Maar dan worden de eerste scheuren voelbaar. Het begint met een onschuldige leugen. Later blijkt dat daarachter veel meer stiekemheid zit. En zo verwordt de vriendschap tot een zwerende wonde, die meer en meer gaat steken. Hoewel beiden nog van elkaar houden, missen ze de kracht om kleur te bekennen. Dat zou te veel kwetsbaarheid veroorzaken en het ontbreekt hun bovendien aan oprechtheid. Uiteindelijk hebben beiden het zo druk met het omzeilen van hun conflicten dat ze alleen nog naast elkaar leven.

De onfeilbare begint en eindigt in Amsterdam, met tussentijdse verblijven in Parijs en New York. Wanneer Amber Amsterdam voor Parijs ruilt, heeft ze nog weinig levenservaring. Parijs staat voor haar symbool voor liefde en romantiek, terwijl New York haar met de harde werkelijkheid confron-

Omslagillustratie.

teert. Dromen alleen volstaan er niet, je moet er keihard werken om jezelf te bewijzen.

Dat lijkt Amber te lukken, maar wanneer ze ontdekt hoe groot het aandeel van Cleo daarin is, ervaart ze voor het eerst hoe grondig haar eigen beleving van de 'echte' wereld verschilt. Zonder Cleo mist ze de onvoorwaardelijke liefde en de kracht in zichzelf te geloven. Haar terugkeer naar Amsterdam betekent dan ook een vlucht. Een veilig heenkomen. Maar inzichten en ervaringen laten zich niet weg­drukken.

Amber heeft Cleo niet alleen ontmaskerd, ze beseft ook hoeveel ze van haar heeft overgenomen. Ook zij neemt nu af en toe een loopje met de waarheid sinds ze heeft ervaren dat je zoveel makkelijker succes oogst door de wereld naar je hand te zetten.

Wat is liefde en wat is leugen? En wat is identiteit in een wereld waarin waarheid en leugen, feiten en fictie nog nauwelijks van elkaar te onderscheiden zijn? De filosofische ondertoon van *De onfeilbare* maakt deze debuutroman van de 29-jarige Claire Polders niet alleen interessant om lezen, hij doet de lezer ook over zijn eigen ervaringen nadenken.

Hebben we niet allemaal de neiging het een te verzwijgen en het ander te vertellen om beter voor de dag te komen? Liegen ook wij niet af en toe over onze gevoelens en onze voorkeuren? Vertellen we niet al te graag wat anderen willen horen? En hanteren we bij momenten niet allemaal een dubbele standaard waardoor we enerzijds de leugens die anderen vertellen genadeloos verachten, maar anderzijds onze eigen leugens acceptabel vinden omdat we vinden dat die 'goedbedoeld' zijn?

In een tijd waarin liegen voor velen een bron van groot vermaak is – denk maar aan chatten op het internet – heeft *De onfeilbare* dan ook veel weg van een hedendaagse bezinning over het achtste gebod en over de dubbelzinnige relatie tussen de liefde en de leugen.

„Iedereen heeft leugens nodig om de waarheid aan te kunnen,” zegt Amber aan het eind van *De onfeilbare*. Wanneer ze dat onder ogen ziet, weet ze dat ze haar vriendin heeft veroordeeld voor een gedrag dat ze nu zelf tentoon­spreidt. De vraag van de lezer is dan al lang niet meer wie de goede is en wie de slechte. Wel wie nu uiteindelijk van wie heeft geprofiteerd. Een antwoord is er niet. Er rest alleen de vaststelling dat, als gedachten en daden niet met elkaar overeenstemmen, alle oprechtheid zoek is. En uitgerend in de liefde is authenticiteit het laatste houvast. **TE**